

NOORD-BRABANDER.

Dingsdag 11 Augustus.

BIBLIOTHEEK
Provinciaal Genootschap van
Kunst en Wetenschappen
in Noordbrabant
HERTOGENBOSCH

DICERE VERUM QUID VETAT?

Horatius.

ITALIE.

ROME, 25 Julij.

Den 22. dezer is alhier overleden Z. Emin. de Kardinaal Hercules Dandini, Priester van S. Balbina, Prefect der Congregatie del Buon governo, en Apostolisch Visiteur van het Groot Liefdadigheidsgezicht, genaamd van den H. Geest in Saxen. (Zie het Mengelwerk.) Deze hoogst godvreezende en volijverige, zeer menschlievende en uiterst weldadige Prelaat was te Rome, uit adellijke ouders, den 25 Julij 1759 geboren, werd door Pius VIII. (glorierijker gedenktens) gepurperd (den 10. Maart, 1823), en met het Bisdóm van Osimo en Cingoli begiftigd, waarvoor hij later bedankte.

DUITSCHLAND.

De onder-secretaris van staat Zijner Heiligheid, Mgr. Capaccini, is naar de noordelijke provinciën vertrokken, waar hij zich eenigen tijd in de omstreken van Ravenna denkt op te houden. Van de reis, welke deze Prelaat voornemens was, naar Duitschland te ondernemen is voor den oogenblik evenmin iets zekers als over de bedoeling, welke men daaraan vroeger wilde toeschrijven, te weten in verband met de zaak van den Aartsbisschop van Keulen, die thans sedert 2. Julij zich te Munster bij Zijne Hoogw. Broeder bevindt, en zulks, naar men meent, tot herstel zijner zeer geschokte gezondheid.

FRANKRIJK.

PARIS, 7. Augustus.

Naauwelijks is *Barcelona* tot rust en kalme teruggekeerd, of *Boulogne* was op het punt, om, tegelijk met geheel Frankrijk, prijs te worden gegeven aan den vreeslijksten burgeroorlog. — *Lodewijk Bonaparte* is in den nacht van den 5. op den 6. Augustus op de kust van Frankrijk voor *Boulogne* op eene Stoomboot geland, met nagenoeg een honderd personen, officieren en anderen, in zijn gevolg. Bij het aanbreken van den dag zijn zij de stad ingekomen, en hebben zich terstond naar de kazerne begeven, waar de joncheethoofd op een kapitein heeft gevraagd, doch zonder hem te kwetsen. Nergens heeft deze dwaaze poging eenigen bijval gevonden; — in weêrwil zijner uitgevaardigde proclamaties, in weêrwil zijner snorkende taal, en in weêrwil van de vijfsfrankstukken, welke hij zoo voor de kazerne als op de straten heeft laten rondstrooijen, is er niet de minste belangstelling voor hem gebleken; integendeel, eene brigade gendarmes was naauwelijks te paard gestegen, of de oproerige bende heeft zich uit de voeten gemaakt, en den weg naar de haven ingeslagen. — *Bonaparte* is in aller ijl in eene boot gesprongen, die daar gereed lag; doch, nadat de Nationale garde eerst vruchteloos op hem en de zijnen gevraagd had, is het de troepen eindelijk gelukt, het vaartuig te bereiken, en er zich meester van te maken; — dadelijk is *Louis* in verzekerde bewaring genomen en naar het kasteel overgebracht, waar hij streng bewaakt wordt. — Telegrafische berigten van het gebeurde zijn naar *Parijs* overgemaakt, en daarin wordt het gedrag, zoowel der troepen, als van de bevolking der stad, hoogelijk geprezen. — Het spreekt van zelf, dat de zamenkomst, welke *Lodewijk Bonaparte*, dezer dagen nog, te *London*, met *Lord Palmerston* en *Lord Melbourne* gehad heeft, door velen in verband wordt gebracht met deze roekeloze daad van den jongen, onbeduidenden Naamgenoot des grooten Keizers. — Hoe 't zij, zeker is deze gebeurtenis eene nieuwe bijdrage tot de verwikkelingsgeschiedenis van den dag.

— Het tractaat tusschen Engeland, Oostenrijk, Rusland en Pruisen is geteekend den 15. Julij. — Heden vertrekt de Koning en geheel de K. Familie naar het kasteel van Eu. Meest al de Ministers zullen Zijne Maj. derwaarts vergezellen. De President van den Raad zal er zich slechts drie dagen kunnen ophouden, uithoofde de belangrijke omstandigheden van den dag zijne tegenwoordigheid te *Parijs* allernoodzakelijkst maken. De Koning hecht er hooge waarde aan, om van dit *Familiekasteel* al de besluiten uit te vaardigen, welke de eer van Frankrijk in deze oogenblikken gebiedend vordert. — Ook de Heer *Guizot* zal zich naar En begeven. De Kamers schijnen tegen den 25 September bijeen geroepen te zullen worden. De Russische Officieren, die zich in de hoofdstad ophielden, zijn allen geroepen, om zich onverwijld bij hunne respectieve korpsen te gaan vervoegen. — Den 1. Augustus 's avonds waren de Hertog en Hertogin van Nemours op het paleis van *Saint-Cloud*, uit Engeland, teruggekeerd.

— Men weet hier stellig, dat Prins *Lodewyk Napoleon*, den 1. Augustus, te Londen, een onderhoud heeft gehad met *Lord Palmerston* en met *Lord Melbourne*.

— Den 29. Julij waren er 1569 vreemdelingen te Spa ter verhuizing bijeen.

— Mgr. de Graaf *Merey d'Argenteau*, Aartsbisschop van Tyrus, is den 21. Julij te Mechelen aangekomen, en den 23. wederom vandaar vertrokken. — Den 18. Julij was de Bisschop van Corek, in Ierland, *Monseign. Murphy* daar doorgekomen, en *Monseign. Wiseman* werd er, op zijnen togt naar Engeland, mede verwacht.

— In het Parijsehe Dagblad *l'Univers* (*Journal Général de France*) wordt uit het *Journal historique* van Luik overgenomen de geweldadige uitzetting van den WelEerwaarden Heere *Schwirth*, uit zijne Pastorij, te Groningen. — Dergelijke handelingen schijnen weinig goedkenning in Frankrijk te vinden, maar, integendeel, daar hoogelijk te worden gelaakt.

BELGIE.

BRUSSEL, 8. Augustus.

Zijne Pruisische Majesteit heeft verboden, dat het Namensche Dagblad *l'Ami de l'Ordre* in zijn Rijk zal gelezen worden; tevens heeft de nieuwe Koning de censuur op het Tooneel zeer bezwaard, en, onder anderen, gelast, dat alle stukken van de schouwplaats zouden geweerd worden, die ten doel hadden, om, in enig opzigt, de Godsdienst in het algemeen, of de in het Koninkrijk bestaande godsdienstige gezindheden in het bijzonder te kwetsen. Op grond van dit laatste besluit, is reeds de verdere opvoering verboden van een blijspel, getiteld *Schwaernachten der Mode*, door *Frederik Blum*, als waarin op eene belagchelike wijze wordt voorgesteld de inderdaad bespottelijke eredienst van eene nieuwe Christensekte, genaamd *de Muckers*. — Zal Zijne Pruisische Majesteit ook waken tegen het beleedigen en kwetsen der godsdienstige gevoelens harer Katholieke onderdanen?!

— Zeer opmerkelijk is het, dat geen der Leden van het korps der Noordsche Diplomatie te *Parijs*, op eene officiële wijze, aan de plegtigheid van den 28. Julij heeft deelgenomen, en wil men nu zeker weten, dat al de Ambassadeurs een bevel van hunne Hoven ontvangen hadden, om zich te dier gelegenheid geheel onzijdig te gedragen, en zich door hunne tegenwoordigheid nergens te doen opmerken. (? — ! — ?)

— Het Gouvernement heeft gemagtigd tot de oprigting eener Telegrafische linie van *Ostende*, door *Gend* naar *Antwerpen*, tot op de Hollandsche grenzen. Dit Correspondentiemiddel zou evenwel in geval van vijandelijkheden terstond moeten worden weggenomen. — Het voornemen is, deze Telegraaf tot *Amsterdam* toe te laten doorwerken, en alzoo eene goede Beurscorrespondentie tot stand te willen brengen.

— De Prins de *Polignac* is met zijne familie te *Frankfort* aangekomen. — De Graaf de *Surrilliers* (*Joseph Bonaparte*) zal eenigen tijd te *Wisbaden* het bad blijven nemen.

— Men schrijft van de Spaansche grenzen, dat het in sommige provinciën van Spanje thans zoo verderflik met gansche heerlegers van sprinkhanen overdekt is, als vroeger met de stroopbenden van *Carlos en Christien*. — De oogst zal daarom dit jaar geheel aan dezen nieuwen vijand ten buit vallen. — Ellendig, diep beklagenswaardig land! —

— *Luik*. — Den 19. Julij is alhier tot den schoot der kerk teruggekeerd een jongeling van aanzienlijken Russischen huize, en die sedert tien jaren rondreisde, alle stelsels, gebruiken, zeden, gewoonten, en godsdienstige begrippen gadesloeg, en, na alles onderzocht te hebben, het goede heeft weten te behouden. De Eerw. Pater *Manvuisse* heeft zich met het geestelijk onderrigt van dien geleerden Schismatischen Griek bezig gehouden, en hem ook op den 19. II. plegtig de H. Communie uitgereikt. — Deze bekeerling, die eene zeer uitgebreide taalkennis bezit, en genoegzaam alle oude en moderne spraken magtig is, en vloot spreekt, zal zich tot het geven van onderrigt daarin, nog eenigen tijd, in België blijven vestigen.

NEDERLANDEN.

'S HERTOGENBOSCH den 8 Augustus.

De Tweede Kamer Staten-Generaal heeft heden hare werkzaamheden aangevangen. De heer *van Swinderen*, voorzitter der Kamer gedurende de afgelopen gewone zitting, heeft aangevangen met het benoemen van drie Commissien, belast met het onderzoeken van de geloofs-brieven der buitengewone leden van de Kamer. Nadat deze Commissien zich met die taak hadden bezig gehouden, hebben de heeren *van de Mortel*, *Snouck-Hurgronje* en *Beertaerts*, namens deze, verslag gedaan, hetwelk strekte tot toelating van 54 buitengewone leden. Nopens den 55sten, graaf *Dirk van Hogendorp*, deed de Commissie opmerken, dat de geloofs-brieven van dat lid in behoorlijke orde waren, maar dat het benoemd lid met het lid der Kamer, den heer *Warin*, door aanhuwelijk in den tweeden graad verzwagerd is geweest. Het is alzoo de vraag, of art. 18 der Grondwet, hetwelk verbiedt, dat personen uit hetzelfde gewest in de Kamer zitting mogen nemen, ook ten deze van toepassing is, vooral nadat de zuster van den heer *van Hogendorp*, waarreeds de heer *Warin* in den echt getreden was, is overleden. Het is thans de vraag, of art. 235 van het burgerlijk wetboek hier kan worden toegepast, volgens hetwelk door de ontbinding des huwelijks de zwagerschap tusschen den eenen der echtgenooten en de bloedverwanten van den anderen niet wordt opgeheven.

Wordt besloten, eerst de buitengewone leden, wier geloofs-brieven in orde bevonden zijn, toe te laten, en vervolgens nopens het gerezen geschil te beslissen.

Deze nieuwe leden toegelaten zijnde, houdt de tijdelijke Voorzitter eene toepasselijke aanspraak, waarbij hij de buitengewone leden hartelijk geluk wenscht met hunne komst in deze vergadering, en de hoop uit, dat de beraadslagingen met kalme en beradenheid zouden worden gevoerd, en het bewijs zullen opleveren, dat, hoe verschillend men ook over sommige punten mogt oordeelen, allen slechts door éenen geest bezielde worden, dat is, de belangen van het Nederlandsche Volk voor te staan en te bevorderen.

Vervolgens stelt de Voorzitter voor, om het ontstane geschil nopens de toelating van den graaf *van Hogendorp* op morgen te behandelen, en thans tot de verkiezing van drie kandidaten voor het voorzitterschap over te gaan.

De heeren *Bruce, van Dam van Isselt* en andere leden vermeenden, dat eerst het geschilpunt oopens de toelating van den Graaf *van Hogendorp* behoorde te worden uitgemaakt, omdat ook hem het regt toekwam, indien hij wierd toegelaten, aan al de werkzaamheden dezer Kamer deel te nemen. Andere leden vereenigden zich met het voorstel van den President, vooral op grond, dat vroeger bij de gewone Tweede Kamer op gelijke wijze is te werk gegaan. Bij stemming is, met eene meerderheid van 56 tegen 48 leden, overeenkomstig het voorstel van den President besloten, en diensvolgens de behandeling van het gerezen geschil tot op morgen uitgesteld.

Overgegaan zijnde tot de verkiezing van drie candidaten voor het voorzitterschap, gedurende de tegenwoordige zitting der Kamer, is de heer *van Swinderen*, voorzitter gedurende de afgelopen gewone zitting der Kamer, dadelijk bij de eerste stemming tot eersten candidaat op de lijst geplaatst. Hij had 67 stemmen op zich vereenigd, terwijl de heer *Luzac* na hem de meeste, namelijk 33 stemmen, had verkregen.

Voor den tweeden candidaat hebben twee stemmen plaats gehad. *Mr. L. C. Luzac* is met 68 stemmen als zoodanig op de lijst geplaatst; zijn mededinger was de heer *de Jonge*, die 30 stemmen verkreeg.

Als derde candidaat werd gekozen jonkh. *Mr. M. W. de Jonge van Campens Nieuwland*, met 57 stemmen van de 104 aanwezige leden. Zijn mededinger was de heer *Mr. J. G. van Nes*, die 29 stemmen bekwam.

De opgemaakte lijst van drie candidaten zal, door eene daartoe benoemde Commissie, op morgen aan Z. M. worden aangeboden.

De Vergadering wordt ten vijf zes ure gescheiden tot morgen, om te beraadslagen over het vraagstuk der toelating van het buitengewone lid, den heer *Dirk graaf van Hogendorp*.

— 'S GRAVENHAGE, den 6. Augustus. In de zitting van de Tweede Kamer der Staten-Generaal van heden, is allereerst de beraadslaging over het al of niet toelaten van den graaf van Hogendorp als buitengewoon lid der Kamer aan de orde gesteld. Verscheiden leden, zoo als de heeren *Luijben, Tromp, van Dam van Isselt, Albarda, de Jonge van Campens-Nieuwland, van Lijnden tot Hemmen* en de *Kempnaer*, hebben, onder betuiging van hooge achting voor den waardigen zoon van *Gijsbert Karel van Hogendorp*, tegen zijne toelating gesproken, en onderscheiden redeneringen, aan het staats- en burgerlijk regt ontleend, aangevoerd, om te belooen, dat de zwagerschap des verkozenen met den heer *Warin*, lid der Kamer, hem tot het zitting nemen onbevoegd maakte. Die redeneringen zijn door de heeren *Groen van Prinsterer, Kniphorst, Snouck Hurgronje* en van *Alphen* uit onderscheidene oogpunten wederlegd of door aan antecedenten ontleende beschouwingen bestreden. De heer *Beelaerts van Blokland* heeft, zonder zijne stem dadelijk te bepalen, beschouwingen over de aanhangige quaestie in 't midden gebragt. — Bij eene hoofdelijke stemming is met 82 tegen 18 stemmen besloten, dat de heer *Dirk Graaf van Hogendorp* niet zal worden toegelaten.

De commissie, die met het overbrengen van het drietal voor het voorzitterschap aan Z. M. den Koning belast is geweest, heeft verslag gedaan van de vervulling dezer taak. Dadelijk daarop is voorlezing gedaan van een besluit van Z. M. den Koning, van heden gedagteekend, waarbij *Jonkh. Mr. O. van Swinderen van Rensuma* benoemd is tot voorzitter der Tweede Kamer, gedurende hare tegenwoordige buitengewone zitting. Deze heeft zijne taak met eene aanspraak aanvaard.

Tot leden der commissie voor het opstellen van het antwoord op 's Konings openingsrede, zijn benoemd de heeren: *Luzac, de Jonge van Campens-Nieuwland, van Rappard, Smits* en *F. Ith*.

Tot die der commissie voor het onderzoek der verzoekschriften zijn benoemd de heeren *Junius van Hemert, Reael, F. A. A. C. Baron van Lijnden* en *Albarda*.

Op het oogenblik, dat men tot het trekken der afdelingen zou overgaan, stelt de heer *Schimmelpenninck* voor, om het aantal dier afdelingen, in de tegenwoordige buitengewone zitting, in plaats van op vijf, op zeven te bepalen.

Na eenige woordenwisselingen wordt dien overeenkomstig besloten.

De zitting eindigt met het trekken der afdelingen, die vervolgens nog hare voorzitters en ondervoorzitters benoemen. Tot voorzitters der zeven afdelingen zijn verkozen de heeren: *Luzac, van Sytzama, Cats, Schimmelpenninck van het Oije, de Jonge van Campens Nieuwland, van Dam van Isselt, en van Rappard*.

— Aan de Kamer is voorlezing gedaan van twee Koninklijke besluiten van den 1. Augustus. Het eerste benoemt den heer *Mr. A. van Gennep*, tot voorzitter van de Eerste Kamer der Staten-Generaal gedurende de tegenwoordige buitengewone zitting. Het tweede bepaalt, dat de buitengewone leden der Staten-Generaal, welke aan de tegenwoordige buitengewone zitting deel nemen, wegens schadeloosstelling voor reis- en verblijfkosten gedurende deze zitting, in allen deele zullen worden gelijk gesteld met de gewone leden der Tweede Kamer van de Staten-Generaal, en mitsdien voor reiskosten kunnen in rekening brengen f3.15 per uur afstands, op den voet van de wet van den 27. December 1815 voor de heen- en terugreis, en voor verblijfkosten, gedurende de buitengewone zitting, naar advenant van f2500 sjaars, en zulks in overeenstemming met art. 16 der grondwet.

— Naar men verneemt, heeft de maatschappij *Arti et Amicitiae* alhier aangekocht het aanzienlijk gebouw op het Rok-In te Amsterdam, bekend onder den naam van *Grand Salon*. Het welk, deftig, eenvoudig en solide, waardig is ten tempel gewijd te worden aan de Beeldende Kunsten die, mag, men hopen, aldaar, onder de hoede van hare wakkere priesters, eene veilige schuilplaats zullen vinden. Men hoopt, dat de Maatschappij nog dit jaar hare werkzaamheden daarin zal kunnen overbrengen.

— Het Fransche Tijdschrift: *De Revue des Deux Mondes*, bevat een overzicht van den inhoud en eene beoordeling van des Heeren van *Lennep's Roos van Dekama*, waarvan, gelijk men weet, eene Fransche vertaling het licht ziet.

In Brussel is eene eerste aflevering van een prachtdruk van *Hooft's Nederlandsche Historie* uitgekomen.

's HERTOGENBOSCH. — Onder eene talloze menigte toeschouwers, kwam Monseigneur de Bisschop van *Curium*, de Baron van *Wijkerslooth*, laatstleden Dingsdag, den 4. Augustus, ten 4 ure namiddag, met de Stoomboot hier aan, vergezeld van de Commissie met de Wel Eerw. de Zeer Eerw. Heeren Professoren van het Seminarie te *Haren*, bestaande, en die als zoodanig Zijne Hoogwaardigheid te *Goninchen* reeds in 't vreeset was gegaan. De Bisschop werd hier door en van wege het Apostolisch Vicariaat van 's Hertogenbosch aan de Boot verwelkomd, en begaf zich onverwijld naar de woning van den Wel Edelgeboren Heere van der *Horst*, waar Hem een aantal aanzienlijke personen, zoo Geestelijken als anderen, hunna opwachting kwamen maken. — Spoedig daarna verliet Zijne Hoogwaardigheid de stad, om zich te begeven naar voornoemd Seminarie, waar den volgenden ochtend, tegen 7 ure, de plegtigheid der Kapelwijding een aanvang nam, volgens den gebruikelijken ritus, en waarbij Monseigneur geassisteed werd door eene groote Priesterschaar, en eenige personen van rang en aanzien, waaronder ook Zijne Excellentie de Gouverneur dezer Provincie, alsmede de Wel Edelgeb. Heere Griffier der Staten van Noord-Brabant, werden opgemerkt. — Na afloop der Kapelwijding, die te treffender was door de kerkelijke Redevoering, daarbij door den Bisschop gehouden, werd er een luisterrijk maal aangerigt, waaraan de Hooge Geestelijkheid der Provincie alsmede het Geestelijk Personeel der beide Seminaries, en de Heer Gouverneur benevens den Heere Griffier deel namen. — Den volgenden ochtend vroegtijdig had de Geestelijke Wijding in de Kapel der kweekschool plaats, en werden te dier gelegenheid in de Heilige Priesterorde opgenomen zeven Geestelijken, terwijl twaalf den rang van Diaken, en achttien dien van Sub-Diaken ontvangende, en daarbij de Mindere Orden aan nog een groot twintigtal werden toebedeeld. Ook hier heeft de Bisschop eene uitmuntende en zeer gepaste kerkelijke gelegenheids-rede gehouden. Na het eindigen dier plegtigheid werd het maal in het Seminarie aangerigt, waartoe eene menigte Heeren Pastoors waren uitgenoodigd. — Tegen den avond legde de Bisschop zich naar het bijgelegen *Schijndel*, waar Z. Hoogwaardigheid werd ingehaald door eene eerewacht van inwoners te paard, en door een aantal sierlijk gekleede meisjes bij aankomst werd bestrooid. Geneel de gemeente was in feestgroen uitgedoscht, en eene algemeene illuminatie drukte de onverdeelde vreugde van *Schijndels* ingezetenen schitterend uit. Den volgenden morgen vroegtijdig ving de Kerkwijding aan, waarbij, onder andere deputaties ook Zijne Excellentie de Gouverneur van Noord-Brabant tegenwoordig was, en sprak Zijne Hoogwaardigheid daarbij eene plegtige en indrukwekkende Rede uit, naar aanleiding der zinrijke woorden van de H. Schrift: » zoekt aller eerst het rijk Gods en zijne gerechtigheid. — waarbij de Bisschop met een ernstig woord de toehoorders herinnerde aan de twee groote mannen, die op *Schijndels* kerkhof van hunnen arbeid rusten, den Hoog Eerwaarden Heere ANTONIUS VAN ALPHEN, en den Hooggeleerden Heere ANTONIUS VAN GILS, beiden aldaar begraven, en op wier nederige tombe de Kerkprelaat een stichtelijk bezoek had afgelegd. — Mede na het einde dezer inwijding, waarbij zich een veertigtal kweekelingen van het klein Seminarie door een roerend gezang (in den trant der vermaarde Bergzangers), eervol onderscheidden, — werd er door den Wel Eerwaarden Heer Pastoor van *Erp* een maaltijd aangerigt, waarbij eene menigte aanzienlijke gasten neerzaten. Monseigneur bragt den nacht in *Schijndel* door, en vertrok den volgenden morgen naar den huize *Ruwenberg*, waar Zijne Hoogwaardigheid den Zaterdag bij den Hoogwaardigen Heere Vicaris DEN DEBBELDEN sleet, om zich Zondag ochtend te begeven naar het Klein-Seminarie onder *Gestel*, teneinde aldaar eene Pontificale Mis te celebreren. Deze geëindigd zijnde, reed Monseigneur naar 's Hertogenbosch terug, waar Hij afstapte aan het huis van den Wel Edelgeboren Heere MARTINUS DE WIJS, en vervolgens ter maaltijd ging bij diens alom geëerden Broeder, den Wel Edelgeboren Heere HENDRIK DE WIJS, Lid der Gedeputeerde Staten van Noord-Brabant, waar wederom eenige hooge Geestelijken en familiebetrekkingen ten disch waren uitgenoodigd. Tegen den avond werd den Bisschop eene Serenade met fakkellicht gegeven door de leden der Muziekpel van de *Bosche* Schutterij, en zodoende op eene waardige wijze de hulde der Burgerij aan een Kerkvoogd toegebragt, even aanzienlijk door geboorte, als hoogverheven door godvrucht en talenten, even minzaam van karakter, als edel in al zijne handelingen; een Prelaat, op wiens bezit Nederland zich te regt verliest, en die, waar hij zich verstoont, hetzij voor den Stoel des H. Petrus, hetzij in de nederige gemeente van Noord-Brabands platteland, overal uitblinkt door voortreffelijke gaven van geest en van hart. — Maandag ochtend (10 Augustus) is Zijne Hoogwaardigheid weder, na afloop eener stille mis in de *Kruiskerk*, met de stoomboot van hier naar *Holland* teruggesegaan, onder de luide eerbied- en vreugdebetoening een r op nieuw aan Hem zoo zeer verplichte bevolking van Roomsch-Katholijken, die allen levenslang, zullen gedenken, wat de Bisschop van *Curium* hun gedurende deze vijf onvergetelijke dagen zoo ondubbelzinnig getoond heeft, te zijn: een taonbeeld van ootmoed en echt Christelijke liefde, een ijveraar voor het Rijk Gods, en een wezenlijk sieraad der Katholieke Kerk van Oud-Nederland.

MENGEELWERK.

San-Spirito, te Rome *).

San-Spirito is een Hospitaal, of Godshuis, het grootste der vier en dertig stichtingen van dien aard, welke men te Rome vindt. Het dagteekent van 't eind der XII. eeuw (1198), en strekt tot eene der nagedachtenis van Paus Innocentius III., die er een begin mede maakte; verscheiden andere Pausen hebben het uitgebreid, zoo maakte; verscheiden andere Pausen hebben het uitgebreid, zoo wat omvang als doet betreft. Op den regter Tiber-oever gelegen, begint San-Spirito bij de brug *Alius*, en eindigt bij de nieuwe brug *Leonino*. In het gedeelte, dat *Borgo-San-Spirito* genoemd wordt, zijn doorgaans duizend zieken ter verpleging gehuisvest; daaraan grenst de kerk, den H. Geest toegewijd, een groot en fraai gebouw, in 1538 vernieuwd, op de teekeningen van *Sanzallo*, met uitzondering van den gevel, die naar het plan van den architect *Nascherino*

ADVERTENTIEN.

Provisionale Adjudicatie

VAN DEN 5. AUGUSTUS, 1840,

van

Een perceel allerbest Uiterwaardsch HO O I L A N D, de Uiterwaard of Ondiepen genaamd, groot 9 Bunders, 26 Roeden, 60 Ellen, gelegen onder de Gemeente Overasselt, Kanton Wychen, Provincie Gelderland,

en van

Eene BOUWHOEVE, de Drul, genaamd, met ongeveer 38 Bunders allerbeste BOUW- en WEILANDEN, gelegen onder de Gemeenten Linden, Kanton Grave,

Eene BOUWHOEVE, de Dommelsvoort genaamd, met ongeveer 20 Bunders allerbeste BOUW- en WEILANDEN, gelegen onder de Gemeente Beers, Kanton Grave,

voorts

van eene geregte overdeelde Vierdepart, in de KOORN- en SMALTIENDE, onder de Gemeente Beers, —

De Helft eener TIENDE, de Roelandsche Tiende genaamd, gelegen onder Holthees, Gemeente Maashees, Kanton Boxmeer, en eindelijk van eene TIENDE, Blommershoek genaamd, onder de Gemeente Vierlingsbeek, Kanton Boxmeer gelegen.

Nummers der Koop n volgens de Bekendmakingen.

De Notaris VAN DER MARCK, residërende te Grave, Hoofdplaats van het Kanton, Provincie Noord-Brabant, heeft namens den Hoog Wel Gebooren Heere AUGUSTE JOSEPH GHISLAIN, Baron d'Overselste de Neerijssche, wonende te Neerijssche in België, provisioneel toegewezen

1. Koop.

DE UITERWAARD OF ONDIEPEN

Het 1. perceel, aangehouden op f 6,400.
2. perceel, aangehouden op „ 6,400.
3. perceel, aangehouden op „ 6,000.

Totaal der Percelen . . f 18,800.

De 1. helft aangehouden op . . f 9,600.
2. helft aangehouden op . . „ 9,600.

Totaal der twee Helften. „ 19,200.

2. en 3. —

De Massa toegewezen aan den Heer LOUIS VAN DEN EYNDE, Rentnier, te Brussel, met 2 hoogens, voor f 17,938.

DE BOUWHOEVE DE DRUL.

De 2. Koop, zijnde de HUIZINGE, STALLINGE, SCHUUR en BAKHUIS, MOESHOE, BOOMGAARD, een perceel WEILAND en een perceel BOUWLAND, benevens een Perceeltje BOUWLAND, vroeger Hakhout en Weg, te zamen groot 4 Bunders, 38 Roeden, 24 Ellen, aan den Heer LOUIS VAN DEN EYNDE, te Brussel, met 110 hoogens, voor f 3,050.

4. — De 3. koop, twee perceelen WEILAND, te zamen groot 3 Bunders, 34 Roeden, aan denzelfden, met 20 hoogens, voor f 2,180.

5. — De 4. koop, een perceel WEILAND, groot 1 Bunder, 82 Roeden en 50 ellen, aan JAN DE WILDT, rentnier, te Katwijk, met 35 hoogens, voor f 1,340.

6. — De 5. koop, een perceel WEILAND, groot 1 Bunder, 73 Roeden, 60 Ellen, aan den Heer LOUIS VAN DEN EYNDE, te Brussel, met 20 hoogens, voor f 1,030.

7. — De 6. koop, een perceel WEILAND, groot 2 Bunders, 37 Roeden, 50 Ellen, aan den Heer A. VAN DEN BIGGELAAR, te Grave, met 35 hoogens, voor f 1,750.

8. — De 7. koop, twee perceelen WEILAND, te zamen groot 2 Bunders, 14 Roeden, 83 Ellen, aan denzelfden, met 30 hoogens, voor f 1,430.

9. — De 8. koop, een perceel WEILAND, groot 1 Bunder, 11 Roeden en 80 Ellen, aan ROELOF ROELOFS, te Groot Linden, met 10 hoogens, voor f 1,040.

10. — De 9. koop, een perceel BOUWLAND, groot 1 Bunder, 68 Roeden, 30 Ellen, aan ROELOF ROELOFS, te Groot Linden, met 15 hoogens, voor f 1,060.

11. — De 10. koop, een perceel WEILAND, groot 3 Bunders, 94 Roeden, 40 Ellen, aan denzelfden, met 15 hoogens, voor f 3,460.

12. — De 11. koop, een perceel BOUWLAND, groot 3 Bunders, 40 Roeden, 70 Ellen, aan JOHANNES HARDOEL, te Katwijk, met 10 hoogens, voor f 2,150.

13. — De 12. koop, een perceel WEILAND, groot 4 Bunders, 59 Roeden, 40 Ellen, aan den Heer A. VAN DEN BIGGELAAR, te Grave, met 50 hoogens, voor f 4,230.

14. — De 13. koop, een perceel WEILAND, groot 2 Bunders, 79 Roeden, 30 Ellen, aan JAN CRUYSEN, te St. Agatha, met 20 hoogens, voor f 2,100.

15. — De 14. koop, een perceel BOUW- en een perceel WEILAND, te zamen groot 3 Bunders, 49 Roeden, 19 Ellen, aan RUTH CRUYSEN, te Linden, met 20 hoogens, voor f 3,180.

Totaal der Percelen f 28,050.

bewerkt is. Aan de Kerk paalt een andere vleugel, waar vondelingen en krankzinnigen worden opgenomen. — De kweekelingen der Sapienza, Rome's Hoogeschool bekwamen zich in San-Spirito vooral in Anatomie en Clinische wetenschap; — eene kostbare en volledige verzameling van allerlei medische en chirurgische instrumenten, benevens eene fraaije Geneeskundige Bibliotheek, bekend onder den naam van de Lancisi, naar haren aanlegger en voormaligen eigenaar, die er het gesticht reeds bij zijn leven mede begunstigde, — ziedaar zoovele hulpbronnen voor den zich hier vormenden Arts. — Het aantal personen van beiderlei geslacht, die hier de liefdadige zorg der Romeinsche Geestelijkheid ondervinden, is moeilijk te bepalen, doch ik overdrijf zeker niet, wanneer ik dat getal te zamen op vier of vijfduizend zielen reken, waaronder de Vondelingen eene aanzienlijke menigte uitmaken. — De wijze van administratie dezer Afdeeling des Godsgestichts is te merkwaardig, dan dat ik er hier nog niet, alvorens het Hoofddeel te sluiten, eenige regelen aan zou loewijden, te meer dewijl daardoor welligt aanleiding wordt gevonden tot het geven van wenken, die misschien ook onder ons wel van nut konden zijn.

Het getal natuurlijke kinderen is in alle Zuidelijke landen, en bij gevolg ook in Italië, vrij wat aanmerkelijker dan bij ons Noordelingen, die op deze minderheid van cijfer dan ook de borst vrij hoog dragen, en zulks niet als een met het klimaat in bepaalde verhouding staande temperaments-gevolg beschouwen, maar het als een echt bewijs onzer stevige deugd willen aangemerkt hebben. — Hoe 't zij, het feit valt niet te ontkennen, en beslist in deze ten nadeele van het Zuiden: — maar in hun voordeel daar, te Rome, pleit een ander feit, waartegen wij den mond mogen houden, namelijk, dat zij den bij ons te lande als 't ware dagelijkschen kindermoord niet kennen, en vandaar noodwendig eene meerdere uitbreiding aan de Vondelingsgestichten hebben moeten geven. Ziehier hoe de stand dier zaak is: zoodra het pasgeboren kind in den daarvoor bestemden bak door den aanbrengrer is neêrgelegd, wordt er eene klok geluid, om het belangstellend publiek van die aankomst kennis te doen dragen: belangstellend noem ik zulke personen, die genegen mogten zijn, zich als voedster of zoogenaamde minne voor het onroozel schepseltje op te doen; men kent den prijs van 't minneloon en weet, dat er voor een zuigend kind door de Administratie slechts één scudo (f2,50) 's maands betaald wordt, welk loon op de helft wordt verminderd, zoodra het kind is gespeend: dusdoende kan er geen winstbejag bij plaats hebben, en de weldadige vrouw, die het kind ter verpleging tijdelijk overneemt, moet tenminste wel nog zóó gegood zijn, dat zij niet tot de regtspreeks behoeftige klasse behoort, anders toch zou zij voor zulk een gering loon zoodanig een bezwaar niet op zich nemen; zij geniet dus slechts eene kleine schadeloosstelling niets, meer, en de Administratie verzekert zich bovendien altijd zeer nauwkeurig van de braafheid der zich opdoende pleegouders. Eens ter week minstens, moet het kind aan 't Bestuur van San-Spirito worden getoond, opdat de goede en reine behandeling blijke. Meestel hecht de voedstermoeder, uit hoofde der onbaatzuchtige opnemng van het wicht, zich er dan ook zóódanig aan, dat er de kleine meestal eenige jaren bij 't huis blijft, tenminste zoo de Regenten van het Godshuis zulks gedogen. Ik heb deze wijze van verpleging te Rome zorgvuldig nagegaan, en mij van het goede en waarlijk-mensch-lievende dier behandeling van zulke ongelukkige wezens, met innige aandoening; nabij en volkomen overtuigd. — De hier bedoelde kinderen zijn in drie klassen te onderscheiden: geheel-verlatenen, wier ouders er bij 't te vinden leggen niet het minste herkennings-teeken aan hebben gehecht; half-verlatenen, wier ouders er zeker teeken, een vóórnaam, een getalmerk, eene letter aan gehecht hebben, waardoor zij later hun kind kunnen terugverzoeken; en, eindelijk, zulke kinderen, wier ouders zich onvermogen bevinden voor de opvoeding wadelijk bij 't geboren worden, en die dus, met opgave van naam, zich, doch onder stip-te geheimhouding, aan de Administratie kenbaar maken, met aanduiding der redenen van deze hunne voor den oogenblik noodzakelijke handelwijze, die soms ook afhankelijk is van oorzaken tot bele'sel strekkende voor het terstond aangaar, eener wettige huwelijks-verbintenis. De laatste twee soorten van kinderen blijven, tot hun twaalfde jaar, bij behoorlijke opzigt der ouders, bloed- of aanverwanten, beschikbaar; daarna gaan zij even als die van de eerste soort, geheel in de magt der Administratie, ter verdere opvoeding en maatschappelijke bestemming, over. Zij leeren ambachten of kunsten, beoefenen taal en wetenschap, kunnen huwen of den Geestelijken stand aanvaarden, naar gelang hunner geheel vrije keuze; zij behoeven het Godshuis, zoo zij het verkiezen, niet te verlaten, maar mogen daar in eene of andere bediening blijven, en allen, die, als wereldlijk of geestelijk, er uit treden, ontvangen, behalve eene ruime onder- en bovenkleding, nog honderd scud's (f250. Neerl.) tot een nijze, en, daaropvolgende, de ambachtslieden ook het noodige handwerk. — Omvattelijke schakten zijn er noodig, om uit de intressen daarvan, goed te maken, wat jaarlijks voor zulk eene inrigting vereischt wordt, en waarvoor de wereld zal men die vinden, tenzij in Rome, de stad, bij uitstek de Heilige genoemd, en waar zoovele milde handen zich opeenen, om den nood der lijdende menschheid te minderen, en waar zoovele penningen, ook van elders, heenstromen, ter beschikking van hen, die de behoefte onzer armenlijke natuurgenoeten best hebben leeren kennen, en er met wijsheid in weten te voorzien. — Ziedaar de ware gesteldheid en toestand dezer gewichtige zaak: ik wil in geene vergelijkingen treden, en niet onze inrigtingen van dien aard niet beoordelen, veelmin ze veroordeelen; maar ik wil halde brengen aan de waarheid, en het den onpartijdigen beschouwer in overweging geven, of eene stad, waar zooveel groots, zooveel edels, zooveel mensche-lievends, op zulk eene onbekrompen wijze, beoefend wordt, haar rang als Hoofdstad's der Christenwereld niet 't s'errijk handhaaft, en geëerbiedigd, toegejuicht en verheerlijkt behoort te worden, als het schitterendst voorbeeld van rechte Evangelische Deugd!

Hulde vooral aan den uitmuntenden Opper-administrateur, het achtbaar hoofd van San-Spirito, Monseigneur Coja, een reeds bejaard, sijn-menschkundig, allerredelst Prelaat, wiers hart voor al deze kinderen, als dat van een Vader gopit, — onder zijne leiding heb ik geheel deze Administratie mogen leeren kennen, en bewonderen.

Nommers der De Massa, aangehouden op f 28.050.

- 16. en 17. Koop. DE BOUWHOEVE, DE DOMMELSVOORT. De 15. Koop, De HUIZINGE, STAL-LINGE, SCHUUR, SCHOP en BAKHUIS, BOOMGAARD, MOESHOF en 3 percelen BOUWLAND, te zamen groot 3 Bunders 6 Roeden 7 Ellen, met dertig hoogen, aan HEN. CLAASSEN, te Beers, voor f 2.310.
- 18. — De 16. Koop, Een perceel BOUWLAND, groot 1 Bunder 26 Roeden 10 Ellen aan JOHANNES EBBEN, te Beers, met 35 hoogen voor f 705.
- 19. — De 17. Koop, Een perceel BOUWLAND, groot 98 Roeden 60 Ellen, aan den Heer LOUIS VAN DEN EYNDE, te Brussel, met 20 hoogen, voor f 480.
- 20. — De 18. Koop, Een perceel WEILAND, groot 1 Bunder 34 Roeden, aan ALBERTUS VAN DE VOORT, te Beers, met 30 hoogen voor f 940.
- 21. en 22. — De 19. Koop, Twee percelen WEILAND, zamen groot 4 Bunders 65 Roeden 10 Ellen, aan den Heer LOUIS VAN DEN EYNDE, te Brussel, met 10 hoogen, voor f 3.900.
- 23. — De 20. Koop, Twee percelen WEILAND, met VOORPOTING, van 81 opgaande Eiken BOOMEN, te zamen groot 1 Bunder, 4 Roeden, 60 Ellen, aan ANTOON GOOSSENS, te Beers, met 20 hoogen, voor f 1.235.
- 24. — De 21. Koop, Een perceel BOUWLAND, groot 1 Bunder 24 Roeden 50 Ellen, aan HENR. CLAASSEN, te Beers, met 10 hoogen, voor f 655.
- 25. — De 22. Koop, Een perceel BOUWLAND, groot 92 Roeden 40 Ellen, aan denzelfden, met 10 hoogen, voor f 340.
- 26. — De 23. Koop, Twee percelen BOUWLAND, te zamen groot 1 Bunder 73 Roeden 20 Ellen, aan denzelfden, met 10 hoogen, voor f 390.
- 27. — De 24. Koop, Een perceel BOUW- en een perceel WEILAND, te zamen groot 1 Bunder 24 Roeden 90 Ellen, aan HEN. CLAASSEN, te Beers, met 20 hoogen, voor f 480.
- 28. — De 25. Koop, Een perceel BOUWLAND, groot 1 Bunder 79 Roeden 90 Ellen, aan GERRIT PEETERS, te Cuijk, met 10 hoogen, voor f 510.
- 29. — De 26. Koop, Twee percelen WEILAND, zamen groot 67 Roeden en 50 Ellen, aan ANTOON BARTEN, te Beers, met 10 hoogen, voor f 460.

Totaal der Percelen. f 11.735-

De Massa aan den Heer LOUIS VAN DEN EYNDE, te Brussel, met 5 hoogen, voor f 13.520.

30. — De 27. Koop, De geregte vierdepart. in de Tiende van Beers, aan ALBERT VAN DE VOORT, particulier te Beers, met 50 hoogen, voor f 2.600.

31. — De 28. Koop, De helft in de Roelandsche Tiende, onder Hofbees Gemeente Maashees, aangehouden op f 2.000.

32. — De 29. Koop, Eene KORENTIENDE, Blommershoeck genaamd, onder Vierlingsbeek, aangehouden op f 2.000.

De Generale Massa, aangehouden op f 66.100.

Ten aanzien van het nog onverdeeld EEN VIERDE GEDEELTE DER GEEHELE TIENDE ONDER DE GEMEENTE BEERS, dient tot natigt van ieder daarbij belanghebbende, dat de verkooper waarborgt het wettig bestaan en het ongestoord genot dier Tiende, voor dat aandeel, zoo en als de overige deelhebbers dezelve genieten of opvaren en in het vervolg, na regtmattige verdeling genieten en opvaren zullen, welk waarborg stellig wordt verzekerd, overeenkomstig de voorwaarden van verkoopning hiertoe bestrekkelijk, even zoo zeer omtrent deze als de beide Tiende onder de Gemeenten Maashees en Vierlingsbeek gelegen.

Wordende overigens een ieder verzocht zich niet te bekrennen aan valsche geruchten, welke de afgunst, of andere onedele bedoelingen, pogen te verspreiden, als of de onderwerpelijke Verkoopning niet ernstig zoudde gemeend zijn, maar alleen zoude strekken tot uitholking van de waardering dezer goederen terwijl de Verkoopner uitdrukkelijk verklaart bij deze, dat het doorgaan der Verkoopning alleen zal afhangen van den billijken prijs die geboden zal worden, en dat buiten de Openbare veiling geen duim gronds zal te verkrijgen zijn.

De Finale Verkoopning zal plaats hebben op Woensdag den 19. Augustus 1840, des voormiddags te Elf ure, in het Logement den Vergulden Eenhoorn bij den Heer REINIER PRINSEN, te Grave.

De Notaris VAN DER MARCK.

Getrouwd:

F. J. M. RITS, Notaris, te 's Hertogenbosch, en R. M. P. van der VOORT.

Bezel.

den 6. Augustus 1840.

Door bijzondere omstandigheden wordt uit de hand te koop aangeboden:

Eene zeer groote FABRIEK in de Provincie Zuid-Holland, bestaande in eene complete Spinnerij, machinale Weterij, Twijn- en Scheerderij, Vouw- en Volderij, benevens machinale Wascherij en Droogerij, mitsgaders eene Stoommachine van 18 paardenkracht, hooge drukking, alsmede de annex zijnde padden, bestaande in Magazijnen, Pukhuizen, Meesterknechtswoning, Smederij, enz.; verder Woonhuis, Koets- en Paardenstal, en, alles gelegen naast elkander. Adres met gefrankeerde brieven onder de Letters M. P. bij de Boekhandelaars D. DU MOETIER EN ZON, te Leyden.

Bij J. T. SOMMER, Boekhandelaar, te Ahelo, is ter pers: Pastorale Ganceskunde of Handboek tot de Natuuren- en Geneeskundige kennis van den Mensch, door Dr. A. M. VERING. Naar de laatste Hoogduische Uitgave vertaald, omgewerkt en vermeerderd door een praktiserend Med. Doctor, de Prospectus, waarin de inhoud van dit voor Heeren Geheerliken en Opvoeders zoo belangrijke werk voorkomt, is alom verzonden, en op franco aanvragen bij den Drukker en Uitgever dezes verkrijgbaar gesteld.

Bij P. SUIJLING, in de Kerkstraat, zijn te bekomen: G O U D V I S C H E N, voor een civielen prijs.

De Notaris VAN DER ELST, te Werkendam, zal aldaar, ten huize van C. BRETZ, op Vrijdag 14 Augustus 1840, des namiddags om 4 ure, publiek verkoopen. te Veldstaande de Haver, als:

- 6 Bunders Nieuwlandsche HAVER, op een polderje gelegen aan de Bakkerskil onder de Werken.
- 3½ Bunder dito op een nieuw aangelegd polderje, nabij den polder Steenenmuur, onder Werkendam.
- Ruim 2 Bunde s dito, op een hoog stuk land onder Werkendam, aan de bruine kil.
- Nog de Halfteld van 5½ Bunder HAVER, onder de Werken, in den Ippelschen en Vervoorne Polder.
- En wijders diverse percelen te veldstaande TARWE, GARST en BOONEN.

De Heeren P. J. L. SCHOUTEN, G. P. TOMBRINK, Kooplieden en G. H. J. DECKERS, Prokureur, allen wonende te 's Hertogenbosch, zullen in hoedanigheid van Liquidateurs in den Boedel van MARTINUS VAN DER HEIJDEN, Mr. Zadelmaker, mede te 's Hertogenbosch woonachtig, ten zijnen woonhuize op den Hoogen Steenweg aldaar, op Dingsdag den 18 Augustus 1840 en volgende dagen, tevens des namiddags ten twee ure te beginnen, ten overstaant van den Vendumeester JOHANNES DE BRUYN, doen verkoopen.

Een zeer netten en goed geconserveerden INBOEDEL bestaande in:

Twee Mahonijhouten SECRETAIRES, een Eikenhouten dito en BUREAU, uittrekkende en andere TAFELS, STOELLEN met Trijpen en andere Zittingen, een fraaije CANAPÉ, een Chineesch KASJE met Marmer Blad, een staande spelende KLOK, zijnde achtdaags werk, een Albasten PENDULE met Speelwerk; voorts LEDIKANTEN, onderscheidene welgevulde BEDDEN en MATRASSEN met Toebehooren, benevens eenig PELLENGOED; mitsgaders eenig GOUD en ZILVER, als: een GOUD HORLOGIE, twee GOUDEN CACHETTEN en SLEUTEL, een GOUDEN KETTING met RING, een GOUDEN RING met JUWEELLEN STEEN, een GOUDEN DOELSPELD met dito, een paar ZILVEREN OORBELLEN met dito Steenen gemonteerd, twee ZILVEREN LEPELS en drie dito VORKEN, een zelf dito THEELEPELTJES, alsmede gegoten en andere KAGCHELS, TAPIJTEN, KARPETTEN en TAFELKLEDEN, ENGELSCH LAMPEN, heidere SPIEGELS, fraaije SCHILDERIEN, PORSELEIN-, GLAS-, AARDE-, KOPEB-, TIN- en BLIKWERKEN; een staande WINKEL met Glazenkasten, enz.

Een en ander daags te voren, en dus op Maandag den 17 Augustus des voormiddags van 10 tot 12, en des namiddags van 3 tot 5 uren, aldaar voor een ieder te zien: ZEGT HET VOORT.

BINNENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

Beurs van Amsterdam.

Heute Woensdag, 5. Augustus 41 Ure.

Week 3. 2½ pCt. 15½ pCt. Dit 99½ pCt. 99½ pCt. 22½ pCt. 99½ pCt. 90½ pCt. 2½ pCt. 25. Handelss, 167½ pCt. O. I. 5 pCt. 96½ pCt. 85 p. s. 21½ pCt. Dit Coupon. 16½. Oude Russen 104½. Metalliek 109.

BUITENLANDSCHE BEURSPRIJZEN.

De belgische fondsen waren den 8. Augustus de 2½ pCt. niet genoteerd de 99½ de 4 pCt. niet genoteerd de 3 pCt. 68½ de Ardoins 21½.

Ter boek- en Courantdrukkerij van D. A. A. DE ROOY te 's Bosch.